

Vedtak i Transportklagenemnda - Kollektivreiser

Sammendrag

Krav om refusjon av betalt gebyr som følge av manglende skolebevis.

Dato

15.03.2018

Saksnummer

2018-00342

Tjenesteytere

AtB AS

Klager har i det vesentlige anført

Klagers datter ble ilagt gebyr på bussen 10. januar 2018 da hun ikke kunne vise gyldig skolebevis

Datteren er elev ved Charlottenlund Videregående skole og har skolebevis utstedt av skolen. Under kontrollen var oblaten på baksiden av datterens skolebevis såpass slitt at det ikke var mulig å se at hun var elev dette året. Hun ble derfor ilagt et gebyr.

Til tross for at klager har oversendt skolebeviset med nytt lesbart oblat har AtB opprettholdt gebyret. Klager mener at det fra AtBs side er en urimelig streng tolkning av AtBs regelverk.

Klager understreker at datteren ikke hadde noen intensjoner om å snike. Han viser videre til at det kan ikke forventes at skoleungdom skal sjekke skolebeviset sitt fra dag til dag, og AtB således bør godta at dokumentasjon fremlegges i ettertid.

Klager krever derfor at AtB refunder kostnaden til gebyret pålydende kroner 750.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Klagers datter ble den 10. januar 2018 ilagt tilleggsgebyr da hun ved billettkontroll ikke kunne legitimere sin rett til bruk av studentrabattert reisebevis.

Klager hevder at man ikke kan forvente at skoleungdom skal sjekke studentbeviset sitt hver dag og at AtB av den grunn bør akseptere ettersendelse av gyldig dokumentasjon i ettertid av kontrollen. Klager mener at AtB tolker regelverket urimelig strengt. Klager ber om at gebyret ettergis, da hans datter ikke forsøkte å snike på bussen.

Det avgjørende ved bruk av rabatterte reisebevis, er at man oppfyller retten til rabatt innen den konkrete reisekategorien. Kravet til legitimasjon ved bruk av rabatterte billetter fremgår klart av AtBs regelverk som ligger tilgjengelig på våre nettsider. Det følger av AtBs transportvedtekter at man på reiser med studentrabatterte reisebevis, skal vise gyldig studentbevis ved kontroll. Beviset må vise den reisendes navn, fødselsdato, studiested, samt hvilket semester det er gyldig for. Det er den reisende sitt ansvar å sette seg inn i de vilkår som gjelder for reiser med AtB og påse at man reiser med gyldig reisebevis før man går om bord i bussen.

Det er skolene selv som bestemmer hvordan student/elevbevisene skal se ut og utformes. AtB stiller krav om at bevisene skal ha navn, fødselsdato, studiested og vise hvilket semester det er gyldig for. Det trenger ikke være nødvendig for en skoleungdom å sjekke beviset sitt hver dag så lenge man passer på at oblatet er gyldig for inneværende semester og at beviset er lesbart.

Det fremgår tydelig av AtBs transportvedtekter at man vil bli ilagt gebyr dersom den reisende ved billettkontroll ikke kan legitimere sin rett til rabatterte billett. Selv om klager i ettertid har fremlagt bevis på at hans datter var legitimert til å bruke studentrabatterte billett, fritar ikke dette for betaling av gebyret.

AtB har forståelse for at vår praksis kan virke streng, samtidig har vi erfaring med at en ordning der alle kan få frafalt gebyret mot å vise sitt rabattbevis i ettertid medfører svært mye ekstra administrasjon. AtB er imidlertid i ferd med å se på alternative løsninger, og det er sendt inn søknad om godkjenning av nye transportvedtekter til Samferdselsdepartementet. I de nye vedtektene er det foreslått at det på visse vilkår og mot et redusert administrasjonsgebyr, tillates fremvisning av rabattbevis i ettertid av kontrollen. De nye vedtektene vil gjelde så snart vi mottar godkjenning fra departementet og deretter får implementert disse. Inntil videre må både AtB og våre kunder forholde seg til gjeldende regelverk. Det innebærer at det ikke er noe skille mellom det å reise med rabatterte billett uten bevis for retten til rabatt, og det å reise helt uten billett. Det er fordi en rabatterte billett kun regnes som gyldig når den fremvises sammen med legitimasjon.

AtB opprettholder med dette tidligere avgjørelse og viser til begrunnelse i tidligere svar til klager.

Nemnda bemerker

Klagers datter ble ved kontroll på busslinje 46 den 10. januar 2018 ilagt gebyr da hun ikke kunne vise dokumentasjon for rett til bruk av studentkort.

Det fremgår at AtBs transportvedtekter §§ 2 og 7 at den reisende under reisen må kunne dokumentere rett til å benytte rabatterte billett, og at dersom slik dokumentasjon mangler, kan tilleggsavgift ilegges. For studentkort må det vises gyldig studentbevis, jf AtBs rabatt- og takstreglement hvor det opplyses at

«Du må ha gyldig norsk studentbevis og semesterkort fra høyere utdanning, eller ISIC-kort med NSB-logo. Studiet må ha en varighet på minimum tre måneder og minst 30 studiepoeng per semester for høyere utdanning. Et gyldig studentbevis skal ha navn, fødselsdato, studiested og vise hvilket semester det er gyldig for.»

Klager har erkjent at hans datter hadde et slitt oblat som ikke kunne vise at hun hadde rett til bruk av studentbillett. Vilårene for å illegge tilleggssavgift var dermed til stede. Klager har fremlagt gyldig studentkort i ettertid.

Nemnda er gjennom flere saker kjent med at AtB konsekvent ikke godtar at dokumentasjon for rett til rabattert billett kan vises i ettertid. Den reisende har etter AtBs godkjente vedtekter heller ikke krav på dette.

Nemnda har derfor vurdert problemstillingen i disse saker nærmere. Etter nemndas syn er det grunn til å skille mellom å vise fram en billett i ettertid og å vise dokumentasjon for rett til rabattert billett i ettertid når den reisende har en ellers gyldig billett under reisen. Nemnda har derfor anbefalt at AtB vurderer en ordning som praktiseres av enkelte andre reiseforetak med at dokumentasjon kan vises i ettertid.

Nemnda er kjent med at AtB nå vurderer endring av reglene på dette punkt.

Nemndas flertall, nemndas leder og bransjerepresentantene finner etter en samlet vurdering og i betraktning av AtBs nåværende regelverk, ikke grunnlag for å anbefale at gebyret frafalles og viser til praksis i andre tilsvarende saker i 2017.

Nemndas mindretall, forbrukernes representanter, finner i denne saken at det vil være urimelig å fastholde gebyret og anbefaler derfor at gebyret frafalles. Mindretallet begrunner dette med at moderasjonen er knyttet til passasjeren personlig og at dette vil kunne dokumenteres i ettertid.

Vedtak

Transportklagenemnda Kollektivtransport finner ikke å kunne anbefale at klager gis medhold.

Vedtaket er avsagt med dissens.

Nemndas representanter

Anne Austbø (leder)

Else Anette Grannes (Forbrukerrådet)

Kristoffer Sørli (Forbrukerrådet)

Kristin Aarre (Ruter)

